

DE
 AEQVILIBRIO ET MOTV
 CORPORVM

FLEXVRIS ELASTICIS IVNCTORVM.

Auctore

L. EVLERO.

I.

Corpora hic rigida confidero, quorum autem duo pluraue ita inter fe fint coniuncta, vt separationi quidem refistant, verumtamen in fingulis iuncturis inflexionem feu motum gyratorium circa quempiam axem admittant. Iuncturas autem ita comparatas affumo, vt ifta inflexio non libere fuccedat, fed vi inflectenti eo magis reluctetur, quo maior inflexio produci debeat. Datur fcilicet in huiusmodi corporibus ftatus naturalis, in quo fine actione cuiusquam vis externae fe quasi fponde conferuent; quo magis autem de hoc ftatu per inflexionem deturbari debeant, vt eo maiori vi fit opus ad eiusmodi effectum producendum. Denique vero his flexuris eiusmodi vim inftitam tribuo, vt poftquam corpora de fitu naturali fuerint depulfa, ceftante vi inflectente, ea fponde fe in ftatum natura-

lem restituant, in quo quippe natura elasticitatis consistit.

2. Ad hanc igitur indolem sunt referenda omnis generis corpora elastica, veluti laminae elasticae, quae incurvatae vi pollent sese in statum naturalem restituendi. Hoc tantum intercedit discrimen, quod in huiusmodi corporibus nullum detur punctum, circa quod inflexio fieri nequeat ita ut ea tanquam ex infinitis elementis, ope flexurarum elasticarum coniuncta spectari oporteat. Hic autem quo latius inuestigationes nostrae pateant, corpora ex finito partium numero conflata contemplanor, quae partes singulae nullius figurae mutationis sint capaces, sed in ipsis tantum iuncturis circa se inuicem elasticitatis resistentia superata inflecti patientur.

3. Quo autem clarius omnia principia, ex quibus huiusmodi corporum determinatio motus est petenda, perspiciatur, inuestigationes a casu simplicissimo, quo duo tantum corpora huiusmodi flexura elastica sunt coniuncta exordiri conveniet, sic enim omnibus circumstantiis probe perpenfis multo tutius ac felicius ad maiorem corporum hoc modo inter se iunctorum numerum progredi licebit. Ante omnia igitur hic in ipsa iunctura axis ille considerandus occurrit circa quem vtrumque corpus moveri potest ita ut altero fixo alterum circa istum axem de situ naturali detorqueri queat, quatenus vis inflectens elasticitati superandae par est. Deinde vero vtrumque

que corpus seorsim est spectandum, quae cum sint rigida, mechanica cognitio ad motum definiendum requisita cum centro inertiae tum vero momenti inertiae continetur.

4. Sit igitur recta Mm axis flexurae, qua Tab. III. ambo corpora sunt coniuncta et dum ea in statu na- Fig. 1. turali versantur, sit alterius corporis centrum inertiae in A , alterius vero in B , quae quidem in figura ita exhibentur quasi cum axe Mm essent in eodem plano, verum utriusque fieri posset ut plana MAm et MBm certum quendam angulum inter se constituerent, quemadmodum etiam rectae normales Aa et Bb ab utroque centro inertiae ad axem ductae vel in vnum vel diuersa puncta incidere possunt, quae circumstantia si ad motum spectemus, probe est obseruanda. Hinc ergo in quouis statu violento inclinatio planorum MAm et MBm , cum naturali siue sit nulla siue aliqua, comparari debet quoniam a differentia quantitas vis elasticae, quae tum ad restitutionem exeritur, pendet.

5. Ad vim elasticam autem mente saltem Fig. 2. concipiendam, statuatur axis flexurae plano tabulae in L normalis, et sit ALb status naturalis, ita ut tum ambo centra inertiae in planis quae rectis LA et Lb normaliter insistant, reperiantur. Nunc autem consideretur status quicumque violentus ALB , quo alterius corporis centrum inertiae in planum rectae LB normaliter insitens sit detrusum, ac sta-

tus deturbatio ex angulo BLb erit aestimanda, cum tendat ad hunc angulum extinguendum; atque in calculo vis elastica sinui huius anguli proportionalis statui solet, cuius ratio ita exhiberi potest. Vñ elasticae reuera insitae substituaturs mente filum elasticum Bb , vi praeditum se in ratione longitudinis Bb contrahendi; ponatur $LB=Lb=k$ angulus $BLb=\omega$; vt sit $Bb=2b\sin.\frac{1}{2}\omega$, ideoque ipsa vis $=E\sin.\frac{1}{2}\omega$ quae cum punctum B in directione Bb sollicitet, erit eius momentum ratione axis $L=E\sin.\frac{1}{2}\omega.LB\sin.LBb=Eb\sin.\frac{1}{2}\omega\cos.\frac{1}{2}\omega=\frac{1}{2}E.b\sin.\omega$; vnde patet momentum vis elasticae, quod hic est spectandum, non sine ratione sinui anguli inflexionis BLb proportionale statui.

6. Si extremitates A et B filo AB constringantur, evidens est hoc modo corpora in statu violento retineri posse, vbi imprimis tensionem fili ad hoc requisitam notari conuenit. Sit igitur T ista fili tensio restitutionem in statum naturalem coerens, cuius momentum ad inflexionem augendam cum sit $=T.LB.\sin.ABL=T.AL.\sin.BAL$, ob $AB:\sin.ALB=AL:\sin.ABL$, erit id $=\frac{T.LA.LB}{AB}\sin.ALB$, momento elasticitatis, quod sit $=E\sin.\omega$ aequale ponendum vnde positis $LA=a$, $LB=b$, angulo naturali $ALb=\lambda$ vt sit $ALB=\lambda-\omega$, et $AB=\sqrt{(aa+bb-2ab\cos.(\lambda-\omega))}$ erit tensio $T=\frac{E\sin.\omega.\sqrt{(aa+bb-2ab\cos.(\lambda-\omega))}}{ab\sin.(\lambda-\omega)}$. Quodsi ergo in statu naturali partes LA et Lb in directum iaceant, vt sit $\lambda=180^\circ$ fit $T=\frac{E.AB}{ab}$.

7. Hic

7. Hic casus per se quidem perspicuus eo Tab. III. magis est memorabilis quod ingens paradoxon in- Fig. 3. volvere videtur. Si enim duae virgae rigidae AL, LB in L ita elatere sint iunctae, vt sponte in directum sint extensae, eaeque constrictione fili AB in statu inflexo ALB detineantur, mirum videbitur, quomodo tensio fili quantitati $\frac{E \cdot AB}{L \cdot A \cdot LB}$ hoc est ipsi fili longitudini AB proportionalis esse queat, quandoquidem hoc modo ad inflexionem minorem maior fili tensio, ad maiorem autem maior requiritur. Scilicet minuta fili tensione, virgae subito in statum naturalem resilient cum tamen tensio minor maiorem inflexionem sustinere possit. Contra autem aucta fili tensione, inflexio adeo augebitur, cum tamen maior inflexio minorem tensionem exigat.

8. Quo hoc paradoxon dilucidemus, virgam AL vt fixam spectemus, vt altera BL cum a certa vi secundum BA quae sit $=D$, tum ab elatere BB sollicitata circa punctum seu axem L fixum moveatur. Cum igitur positis $LA = a$ $LB = b$, $BL\dot{b} = \omega$, vt sit $AB = \sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab \cos. \omega)}$, sit vis BA momentum $= \frac{D \cdot a \cdot b \sin. \omega}{\sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab \cos. \omega)}}$, elateris autem momentum contrarium $= E \cdot b \sin. \omega$, si virgae BL momentum inertiae respectu axis L statuamus $= Bcc$, erit ex motus principis $\frac{B \cdot c \cdot d \cdot d \cdot \dot{b}}{2g \cdot d \cdot d^2} = \frac{D \cdot a \cdot b \sin. \omega}{\sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab \cos. \omega)}} - E \cdot b \sin. \omega$, denotante g altitudinem lapsus vno minuto secundo, siquidem tempus

pus t in minutis secundis exprimere velimus. Multiplicemus per $d\omega$ et integrando obtinebimus

$$\frac{Bcc d\omega^2}{+g d t^2} = C + Eb \cos. \omega - D \sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \omega)}$$

sumamus motum a quiete incepisse, cum erat $\omega = \alpha$, ut constans C rite determinetur, ac fiet

$$\frac{Bcc d\omega^2}{+g d t^2} = Eb (\cos. \omega - \cos. \alpha) + D \sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \alpha)} - D \sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \omega)}$$

9. Nunc igitur ostendendum est, si fuerit vis $D = \frac{E \sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \alpha)}}{a}$ tum virgam LB in statu initiali, ubi erat angulus $BLb = \alpha$ perpetuo quiescere, si autem vis $BA = D$ fuerit hac quantitate maior, tum virgam LB angulo BLb continuo crescente versus LA rotari, contrarium vero euenire, si vis illa D fuerit minor, hocque casu virgam LB ad situm Lb accessuram esse. Primum quidem inde patet quod non solum ipsa quantitas, cui quadratum celeritatis angularis $\frac{d\omega^2}{dt^2}$ aequatur, casu quo $\omega = \alpha$ euanescit sed etiam eius differentiale, ideoque et acceleratio, ita ut virga LB tum perpetuo in situ initiali sit permanens. Pro reliquis casibus sit breuitatis gratia $\sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \alpha)} = f$ et $\sqrt{(aa + bb + 2ab \cos. \omega)} = z$; eritque $\frac{Bcc d\omega^2}{+g d t^2} = \frac{E(zz - ff)}{2a} - D(z - f) = (z - f) \left(\frac{E(z + f)}{2a} - D \right)$. Ponatur iam $D = \frac{nEf}{a}$, ut sit n modo maius modo minus vnitatis fietque $\frac{Bcc d\omega^2}{+g d t^2} = (z - f)(z + f - 2nf)$; et celeritas angularis erit $\frac{d\omega}{dt} = \sqrt{\frac{2Eg}{Bac} (z - f)(z + f - 2nf)}$.

10. Quod-

10. Quodsi iam fit $n > 1$, ita vt vis BA elaterem superet, primo quidem angulus ω augebitur, et distantia $AB = z$ diminuetur, vnde pro motu secuturo erit $\frac{d\omega}{dt} = \sqrt{\frac{2EG}{Bacc}(f-z)((2n-1)f-z)}$, ex quo evidens est ob $2n-1 > 1$, dum angulus BLb crescit, et z minuitur celeritatẽm non solum nusquam cessare, sed continuo augeri, donec virga LB profus in directionem LA reducatur. Sin autem fit $n < 1$, statim distantia $AB = z$ increfcit, vt fiat $z > f$, et $\frac{d\omega}{dt} = \sqrt{\frac{2EG}{Bacc}(z-f)(z-(2n-1)f)}$, vbi ob $2n-1 < 1$, evidens est crescente z etiam celeritatẽm angularem continuo augeri, donec virga in situm naturalem Lb restituatur, fiatque $z = a + b$. Tum vero hac celeritate, motus angularis in plagam contrariam vertetur, siquidem iunctura id permittat qui motus priori omnino erit similis.

11. Tempus autem ipsum huius motus non nisi per quadraturas satis perplexas definiri potest, quae difficultas adeo vix minuitur, etiamsi elasticitas profus euanescat, et virga LB circa axem L libere statuatur mobilis, a vi constante D iugiter secundam directionem BA sollicitata. Posito enim $E = 0$, habebitur $\frac{Bcc d\omega^2}{4Dg dt^2} = f - z$, vnde colligitur

$$dt \sqrt{\frac{4Dg}{Bcc}} = \frac{-z dz}{\sqrt{(f-z)(a+b+z)(a+b-z)(a+z-b)(b+z-a)}}$$

existente $ff = aa + bb + 2ab \cos a$, ideoque $f < a + b$, quae formula iategranda certe maxime est complicata, quod in tali casu tam facile ad praxin reuocata,

cando, mirum videtur. Neque elasticitate admissa calculus multo fit intricatior cum posito $D = \frac{n E f}{a}$ tum habeatur:

$$dt \sqrt{\frac{2 E g}{B a c c}} = \frac{-2 z dz}{\sqrt{(f-z)((2n-1)f-z)(a+b+z)(a+b-z)(a+z-b)(b+z-a)}}$$

quae quidem aequatio si $b = a$ seu $LB = LA$ in hanc simpliciore formam abit

$$dt \sqrt{\frac{2 E g}{B a c c}} = \frac{-2 dz}{\sqrt{(f-z)((2n-1)f-z)(2a+z)(2a-z)}}$$

12. Vnicus casus occurrit, qui faciliorem integrationem admittit; cum scilicet fit $f < 2a$ ob $ff = 2aa(1 + \cos. \alpha)$; numerus n ita accipiatur ut fiat $(2n-1)f = 2a$, seu $2n-1 = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{1+\cos. \alpha}} = \frac{1}{\cos. \frac{1}{2} \alpha}$

et cum sit $dt \sqrt{\frac{2 E g}{B a c c}} = \frac{-2 dz}{(2a-z)\sqrt{(f-z)(2a+z)}}$ integrale reperitur:

$$t \sqrt{\frac{2 E g}{B a c c}} = \frac{1}{\sqrt{a(2a-f)}} \left(\text{Ang. cof. } \frac{+aa - 6af + (6a-f)z}{(2a+f)(2a-z)} \right)$$

quae formula evanescit sumto $z = f$ pro motus initio. In minutis secundis ergo habetur:

$$t = \frac{\sqrt{B c c}}{\sqrt{2 E g (2a-f)}} \text{Ang. cof. } \frac{+aa - 6af + (6a-f)z}{(2a+f)(2a-z)} = \frac{\sqrt{B c c}}{2\sqrt{(2n-1) E g f}} \text{Ang. cof. } \frac{(n-2)(2n-1)f + (2n-2)z}{n((2n-1)f-z)}$$

vnde sequitur tempus quo virga LB in situm LA compellitur fore $= \frac{\sqrt{B c c}}{2\sqrt{(n-1) E g f}} \text{Ang. cof. } \frac{n-2}{n}$ minutis secundis. Ita si initio motus fuisset $\alpha = 90^\circ$, ideoque $2n-1 = \sqrt{2}$ seu $n = \frac{1+\sqrt{2}}{2}$ erit hoc tempus totum $= \frac{\sqrt{B c c}}{\sqrt{2 E g f}(\sqrt{2}-1)} \text{Ang. cof. } \frac{\sqrt{2}-3}{1+\sqrt{2}}$, qui angulus
proxi-

proxime continet $131^{\circ}, 35'$ et in partibus radii
2, 287436.

13. Si virgam LA, quam hic vt fixam spectauimus, etiam mobilem faciamus, vt ambae simul super plano tabulae, ad quod quippe axis inflexionis sumitur perpendicularis, moueantur, nullum est dubium quin problema multo sit difficilius, et profundiorum Mechanicae cognitionem postulet. Multo porro difficilius fiet problema, si hae binae virgae in vacuo vtcunque proiciantur, vt axis inflexionis non amplius situm sibi parallelum conseruet, eaque insuper extrinsecus a viribus quibuscunque sollicitentur. Quodsi praeterea corpus ex pluribus constet partibus, flexura elastica inter se coniunctis, neque adeo axes inflexionis in singulis flexuris fuerint inter se paralleli; nescio an quis solutionem saltem tentare auderet. Equidem hic tantummodo eiusmodi plurium partium compagem sum consideraturus, vbi omnes axes inflexionis in singulis iuncturis inter se sint paralleli, atque motus ita sit comparatus, vt in eodem plano absoluatur, ad quod illi axes sint perpendiculares, et in quo simul singularum partium centra inertiae sint sita, etiam si methodus, qua sum vsurus, multo latius pateat.

14. Principium autem primum, cui omnium huiusmodi motuum determinatio innititur, ex Statica seu ea scientia, quae circa aequilibrium virium est occupata, peti oportet. Nisi enim constet, a
L 1 2 quibus

quibus viribus corpus quodpiam, cuiuscunque indolis fuerit, in aequilibrio contineatur, determinatio motus, ab aliis quibuscunque viribus variati frustra suscipitur. Evolutio autem accuratior huius principii eo magis est necessaria, quod ipsa motus determinatio, vtcunque is fuerit intricatus, semper leui adhibita consideratione ad statum aequilibrui reuocari potest, dum vires ad motus effectiorem requisitae viribus quibus corpus actu impellitur aequiuale, ideoque contrarie applicatae cum his in aequilibrio consistere debent, quod adeo etiam in motu fluidorum locum habet. Quocirca inuestigationes a statu aequilibrui incipiam.

Problema I.

15. *Si corpus ex quocunque partibus compositum, quae flexuris elasticis inter se sint coniunctae, a viribus quibuscunque fuerit sollicitatum, definire conditiones, quibus hae vires se mutuo in aequilibrio coeant.*

Solutio.

Primum omnium obseruandum est cunctas vires perinde in aequilibrio esse debere, ac si corpus prorsus esset rigidum; si enim singulae flexurae subito rigescerent, inde virium aequilibrium nequam turbaretur; quocirca primo quidem in eas conditiones est inquirendum, sub quibus vires corpus

pus sollicitantes se inuicem destruerent, si totum corpus tanquam rigidum spectetur. Hunc in finem Tab. III. Fig. 4. singulae vires corpus sollicitantes ita euoluantur, ut quaelibet puncto corporis Z applicata secundum ternas directiones fixas Zp , Zq , et Zr , quae ternis axibus inter se normalibus IA , IB et IC sint parallelae resoluantur. Sit igitur vis $Zp = p$, vis $Zq = q$, vis $Zr = r$, et ponantur ternae coordinatae situm puncti Z definientes et iisdem axibus parallelae $IX = x$, $XY = y$ et $YZ = z$, ac primo quidem constat, summas omnium harum ternarum virium seorsim nihilo aequales esse debere, vnde hae tres conditiones colliguntur, ut sit:

$$1^{\circ}. \int p = 0; \quad 2^{\circ}. \int q = 0; \quad 3^{\circ}. \int r = 0$$

quibus obtinetur, ut corporis centrum inertiae in aequilibrio conseruetur.

Verum hae tres conditiones nondum sufficiunt, etiam si corpus totum foret rigidum, oportet enim insuper, ut corpori circa nullum plane axem motus imprimatur; ex quo momenta omnium harum virium respectu axis cuiuscunque se mutuo destruant, necesse est. At trium virium p , q , r momentum respectu axis IA in plagam BC est $= ry - qz$; respectu vero axis IB in plagam CA est $= pz - rx$; et respectu axis IC , in plagam AB est $= qx - py$, vnde tres sequentes conditiones prioribus sunt adiaciendae:

$$4^{\circ}. \int (ry - qz) = 0; \quad 5^{\circ}. \int (pz - rx) = 0; \quad 6^{\circ}. \int (qx - py) = 0.$$

Facile autem patet, dummodo hae sex conditiones locum habeant, momenta virium respectu omnium plane axium, vtcunque accipiantur, pariter in nihilum abire.

Nunc sex istae conditiones sufficerent, si totum corpus esset perfecte rigidum, sin autem constet ex partibus inuicem flexuris iunctis, necesse insuper est, vt vires sollicitantes cum vi elastica cuiusque flexurae, in aequilibrio consistant. Sit igitur in N eiusmodi flexura, cuius axis inflexionis sit recta tu vtcunque ad ternos axes inclinata, et ex ratione iuncturae et quantitate inflexionis dabitur elasticitatis momentum, quo restitutio in statum naturalem circa axem tu intenditur. Sit E_u hoc elasticitatis momentum, atque ad aequilibrium requiritur vt virium sollicitantium momenta respectu eiusdem axis tu sumta, sint vtrinque momento elasticitatis E_u aequalia. Cum scilicet omnia virium momenta respectu axis tu sumta se mutuo destruant, totum corpus per flexuram tNu in duas partes distributum est considerandum, quarum altera cis altera trans flexuram porrigitur; atque momenta virium alteri parti applicatarum respectu axis tu quorum summa sit V_s , momento elasticitatis E_u ita aequalia sunt ponenda, vt restitutioni in statum naturalem reluctantur; tum autem sponte summa momentorum ex altera parte sumtorum, quorum summa est $= -V_s$, etiam momento elasticitatis E_u erit

erit aequalis pariterque restitutioni aduersabitur. Hinc quaelibet flexura peculiarem suppeditat aequationem, quae omnes cum sex ante exhibitis, conditiones aequilibrii quaesitas complectuntur.

Coroll. 1.

16. Si partium iunctura ita est comparata, vt inflexioni prorsus non resistat, qui est casus corporum perfecte flexibilium, tum pro singulis flexuris vis elastica *Ez* euanescit, et ex vtraque parte virium momenta respectu axis inflexionis nihilo aequalia sunt ponenda.

Coroll. 2.

17. Quo haec clariora reddantur, sint duae Tab. III. virgae aequales AC et BC in C ita iunctae, vt Fig. 5. inflexae vi quacunque se in directum extendere conentur: quibus in A et B applicatae sint vires aequales *Aa*, *Bb* parallelae et ad vtramque virgam aequae inclinatae, in C vero applicata sit vis duplo maior *Cc* illis item parallela, quae tres vires proinde erunt in aequilibrio si ambae virgae vt vnum corpus rigidum spectentur. Vt autem ob flexuram in C aequilibrium non turbetur, primum virga BC vt fixa spectetur, et vis *Aa* momentum exeret ad inflexionem virgae CA augendam, quod ergo vi elasticae flexurae aequale esse debet. Simili modo si virga AC fixa concipiatur, ex vi *Bb* nasce-

nascetur momentum priori aequale et contrarium quod tamen pariter inflexionem augere conabitur, ideoque vi elasticae flexurae aequabitur. Ex quo patet quomodo virium vtrinque agentium momenta se mutuo destruant seorsim vero cum vi elastica flexurae in aequilibrio consistant.

Coroll. 3.

18. Vbicunque ergo datur flexura, ibi corpus necessario in duas partes dirimitur, quarum altera si fixa concipiatur alteri motus circa axem flexurae imprimi queat. Quae partium distinctio pro quolibet flexura quo facilius percipiatur, reliquae flexurae omnes tanquam rigescerent, sunt considerandae. Pro his autem binis partibus virium sollicitantium momenta probe a se inuicem distingui oportet.

Scholion.

19. Ex hoc principio manifesto fluunt, quae iam olim de aequilibrio corporum tam flexibilium quam elasticorum sum commentatus; dum a viribus quibuscunque sollicitantur. Ibi autem omnes flexuras tanquam in eodem plano existentes assumferam, cui simul omnes axes inflexionis essent perpendiculares. Nunc igitur idem principium ad complexum amplissimum extuli, ut ad omnia flexurae genera latissime pateret, quo quidem scientia aequilibrii maxime promotam videtur. Verumtamen ipsa
huius

huius principii applicatio saepe numero ingentes ad-
 hac difficultates inuoluit, dum virium sollicitantium
 momenta respectu axis cuiuscunque oblique sibi non
 sine summa molestia definiuntur, et secundum prae-
 cepta vulgaria ad calculum reuocantur. Difficultas
 scilicet tum potissimum offenditur, quando axis fle-
 xurae *tu* ratione axium *IA*, *IB* et *IC*, secundum
 quos singulae vires sollicitantes resoluantur, situm
 tenet utcumque obliquum; tum enim non nisi calculo
 perquam prolixo et tædiofo, eius, respectu virium
Zp, *Zq* et *Zr* momenta colliguntur, cum tamen
 negotium satis facile succederet, si axis *tu* sui prin-
 cipalium *IA*, *IB* et *IC* foret parallelus, similique
 modo institui posset, quo earundem virium momen-
 ta respectu ipsorum axium *IA*, *IB*, *IC* in solutio-
 ne sunt computata. Egregium igitur subsidium
 scientiae aequilibrii allatum est censendum sequente
 propositione, qua ostensurus sum, quomodo ex vi-
 rium quarumcunque momentis respectu ternorum
 axium inter se normalium inuentis, facile definiri
 possit earundem virium momentum respectu alius
 cuiusque axis obliqui per idem punctum ducti.

Problema 2.

20. Si dentur virium quarumcunque momenta. Tab. III.
 respectu ternorum axium *IA*, *IB*, *IC* inter se norma- Fig. 6.
 lium in puncto *I*, inuenire earundem virium momentum
 respectu axis cuiuscunque obliqui *IO* per idem punctum
I traiecti.

Tom. XIII. Nou. Comm.

M m

Solu-

Solutio.

Tota haec inuestigatio commodissime ad trigonometriam sphaericam reduci videtur. Centro ergo I radio $=r$ sphaera descripta intelligatur, cuius superficies ab illis ternis axibus traiciatur in punctis A, B, C, ita vt arcus AB, BC, CA sint quadrantes, in puncto O autem transeat axis obliquus IO, ad quod ducantur arcus circulorum maximorum AO, BO, CO. His positis sint virium sollicitantium momenta respectu

axis IA $=Lr$; in plagam BC

axis IB $=Mr$; in plagam CA

axis IC $=Nr$; in plagam AB.

Iam quaecunque sint istae vires, earum loco hinc eiusmodi vires determinatae substituantur, quae eadem momenta gignant, iisque propterea sint aequivalentes. Quare in puncto B applicata concipiatur vis BL $=L$, cuius directio arcum BC in B tangat, quae cum sit normalis in radium BI axi IA perpendiculararem, momentum dabit respectu axis IA $=Lr$ in plagam BC tendens, et quia haec vis cum reliquis axibus IB et IC in eodem plano iacet, eorum respectu nulla praebit momenta. Simili modo in C applicata concipiatur vis CM $=M$ secundum tangentem arcus CA cuius momentum respectu axis IB erit $=Mr$ in plagam CA tendens, respectu reliquorum vero axium nullum producit.

ducit momentum. Denique etiam in A concipiatur vis $AN=N$ secundum directionem AB, unde nascitur momentum respectu axis $IC=Nr$ in plagam AB. Cum igitur hae tres vires $BL=L$; $CM=M$ et $AN=N$ ipsa momenta proposita respectu ternorum axium IA, IB et IC exhibeant, eas loco virium, quaecunque fuerint, unde ista momenta sunt nata, substituere licebit, ita vt nunc tota quaestio huc redeat, vt harum trium virium momenta respectu axis obliqui IO definiatur. Pro situ igitur axis IO ponantur anguli

$$AIO=\lambda, BIO=\mu \text{ et } CIO=\nu$$

qui a se inuicem ita pendent vt fit $\cos.\lambda^2 + \cos.\mu^2 + \cos.\nu^2 = 1$ et cum ratio trium virium sit eadem, vis $BL=L$ ad arcum BO inclinata angulo OBL resoluetur in duas inter se normales et in superficie sphaerae fitas, quarum altera in BO cadat, quae erit $=L\cos.OBL$, altera vero huic normalis $=L\sin.OBL$, quarum illa respectu axis IO nullum praebet momentum quia eius directio cum hoc axe in eodem plano existit, haec vero cum sit ad planum IBO ideoque etiam ad rectam BS ex B in IO normaliter ductam perpendicularis dabit respectu axis IO momentum $=L\sin.OBL$. BS in plagam BC. Est vero $BS=r\sin.BIO=r\sin.BO$, sicque istud momentum fit $=Lr\sin.BO\sin.OBL$. Producatur arcus AO in P, vt fit AP quadrans et in arcum BC normalis; atque in triangulo sphaerico

M m 2

rectan-

rectangulo BOP erit $\sin. OP = \sin. BO \sin. OBL$
 hincque momentum illud, $= Lr \sin. OP = Lr \cos. AO$
 $= Lr \cos. \lambda$. Simili modo ex vi CM = M, respectu
 axis IO colligetur momentum $= Mr \cos. \mu$, in pla-
 gam CA, et ex vi AN = N momentum $= Nr \cos. \nu$
 in plagam AB. Quae plagae cum ratione motus
 circa axem IO generandi conveniant, ex viribus
 sollicitantibus, quarum momenta Lr , Mr , Nr re-
 spectu axium IA, IB, IC sunt cognita, concludi-
 tur fore momentum respectu axis obliqui IO =

$$Lr \cos. \lambda + Mr \cos. \mu + Nr \cos. \nu$$

in plagam ABC, quod ergo ex momentis datis fa-
 cili negotio obtinetur.

COROLL. I.

2.1. Si axis IO in aliquem principalium ve-
 luti IA incidat momentum ipsi Lr fiet aequale, quod
 inde est manifestum, quia arcus $AO = \lambda$ evanescit, et
 bini reliqui $BO = \mu$ et $CO = \nu$ evadunt quadrantes.

Coroll. 2.

2.2. Fieri potest ut momentum respectu axis
 IO evanescat, idque infinitis modis. Angulo enim
 $AO = \lambda$ pro lubitu assumpto, reliquos μ et ν ita
 assumere licet ut fiat $L \cos. \lambda + M \cos. \mu + N \cos. \nu = 0$
 manente $\cos. \lambda^2 + \cos. \mu^2 + \cos. \nu^2 = 1$. Cum enim
 inde fit $\cos. \nu = \frac{-L \cos. \lambda - M \cos. \mu}{N}$ fit $NN \sin. \lambda^2 = (MM + NN)$
 $\cos. \mu^2 + 2LM \cos. \lambda \cos. \mu + LL \cos. \lambda^2$

hinc

$$\text{hincque: } \cos \mu = \frac{-LM \cos \lambda + \sqrt{NN(MM^2 + NN) \sin \lambda^2 - LLNN \cos \lambda^2}}{MM^2 + NN^2}$$

$$\text{vel: } \cos \mu = \frac{-LM \cos \lambda + N \sqrt{(LL + MM^2 + NN) \sin \lambda^2 - LL}}{MM^2 + NN^2}$$

quod fieri potest dum sit $\sin \lambda > \frac{L}{\sqrt{LL + MM^2 + NN}}$ eritque:

$$\text{tum: } \cos \nu = \frac{-L \cos \lambda + M \sqrt{(LL + MM^2 + NN) \sin \lambda^2 - LL}}{MM^2 + NN^2}$$

et anguli μ , et ν prodeunt reales.

COROLL. 3.

23. Casus deinde imprimis notatus dignus occurrit, quo visum momentum respectu axis IO fit omnium maximum; evenit hoc si hic axis ita capiatur, ut sit:

$$\cos \lambda = \frac{L}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}, \quad \cos \mu = \frac{M}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}, \quad \cos \nu = \frac{N}{\sqrt{L^2 + M^2 + N^2}}$$

tum enim eius respectu erit momentum $= r \sqrt{L^2 + M^2 + N^2}$.

COROLL. 4.

24. Huius ergo problematis ope momentum visum corpus sollicitantium respectu cuiusque flexurae cuius axis situm tenet utrunque obliquum definire, ideoque sequens problema resolvere poterimus.

Problema 3.

25. Si corpus ex partibus quocunque, quae Tab. III. flexuris elasticis sint coniunctae, compositum a viribus Fig. 7.

Mim 3;

quibus--

quibuscunque sollicitetur, earum momentum respectu uniuscuiusque flexurae N , cuius axis tu situm tenet quocunque obliquum inuestigare.

Solutio.

Locus flexurae N ternis coordinatis inter se normalibus definiatur quae sint $IL=l$, $LM=m$, et $MN=n$ et in N tres concipiuntur axes Nl , Nm , Nn istis coordinatis paralleli, ad quos axis flexurae tu ita inclinatur, ut sint anguli $lNu=\lambda$, $mNu=\mu$, $nNu=\nu$ ideoque $\cos^2 \lambda + \cos^2 \mu + \cos^2 \nu = 1$, reliquae vero flexurae rigescere concipiuntur. Ita corpus in hac flexura in duas partes dispescitur, quarum utraque circa axem flexurae, motum recipere potest altera manente immota. Virium ergo quae alteri tantum parti sunt applicatae, momentum respectu axis tu indagari oportet. Huius partis fit Z punctum quocunque coordinatis $IX=x$, $XY=y$, $YZ=z$ definitum, cui vires sint applicatae quaecunque, quae ad ternas directiones Zp , Zq , Zr reducuntur, sitque vis $Zp=p$, vis $Zq=q$, vis $Zr=r$. Iam primo harum virium momenta colligantur respectu axium fictorum Nl , Nm , Nn , ac manifestum est fore earum momenta

respectu axis $Nl=q(n-z)-r(m-y)$ in plagam mn

respectu axis $Nm=r(l-x)-p(n-z)$ in plagam nl

respectu axis $Nn=p(m-y)-q(l-x)$ in plagam lm .

Quibus

Quibus inventis ex problemate praecedente earundem virium respectu axis flexurae *tu* momentum concluditur fore in plagam *lmn*:

$$q(n-z)\cos\lambda - r(m-y)\cos\lambda + r(l-x)\cos\mu - p(n-z)\cos\mu \\ + p(m-y)\cos\nu - q(l-x)\cos\nu.$$

Omnia ergo haec momenta per totam corporis partem colligendo ob quantitates *l, m, n* et angulos λ, μ, ν constantes impetramus totum momentum quaesitum:

$$(n\cos\nu - m\cos\mu)sp + (n\cos\lambda - l\cos\nu)sq + (l\cos\mu - m\cos\lambda)sr \\ + \cos\lambda s(r\gamma - qz) + \cos\mu s(pz - rx) + \cos\nu s(qx - py).$$

Coroll. 1.

26. In statu ergo aequilibrum hoc momentum vi elasticae qua flexura in *N* est praedita, aequale poni oportet, siquidem vis elastica hanc corporis partem, ex qua momentum est collectum in plagam contrariam *nml* flectere conatur.

Coroll. 2.

27. Cum igitur quaelibet flexura huiusmodi aequationem suppeditet, omnes haec aequationes illis flex, quas supra indicavimus adiunctae statum aequilibrum corporis determinabunt.

Scholion.

28. En ergo vera principia, ex quibus status aequilibræ corporum flexuris elasticis praedictorum, dum a viribus quibuscunque sollicitantur, definiri debet. Quae cum latissime pateant, omnia ea quae adhuc de aequilibrio corporum flexibilium et elasticorum sunt inuestigata, in se complectuntur. In his autem inuestigationibus omnium flexurarum axes inter se paralleli sunt assumti, quo calculi evolutio magis plana et facilis redderetur; sin autem isti axes inter se non fuerint paralleli, calculus non solum maiorem molestiam inuoluit, sed etiam summo opere difficile est pro omnibus inflexionibus, quae huiusmodi corporibus induci possunt, singularum partium situm ad calculum reuocare, vt principia hic stabilita in usum vocari queant. Quae difficultas quo clarius perspiciatur, casum satis simplicem enoluam, quo corpus ex tribus tantum constat partibus quarum iuncturae axes habeant inter se normales, et quae statu naturali in directum extendantur.

Problema 4.

Tab. IV. 29. Si tres virgae AB, BC, CD ita sint
Fig. 8. iunctae, vt in statu naturali in directum porrigantur, iuncturae autem B axis $b\delta$ ad planum tabulae sit normalis; iuncturae C vero axis $c\gamma$ in ipsum planum cadat et ad BC sit normalis; inuestigare vires extremitatibus

tatibus A et D applicandas, quae has virgas in statu quocumque inflexo seruare valeant.

Solutio.

Positis $AB=a$, $BC=b$, et $CD=c$, sint Tab. IV.
Fig. 9.
hae virgae per inflexionem redactae in statum ABCD, qui ita repraesentetur, vt virgae AB et BC in plano tabulae iaceant, et BC rectae AG sit parallela, ita vt flexurae B axis Bb ad idem planum sit perpendicularis, flexurae C vero axis Cc in hoc plano ad BC ideoque etiam ad axem AG sit normalis, circa quem tertia virga CD sursum sit flexa, ex cuius termino D in planum demittatur perpendiculum DH, indeque ad AG normalis HG. Sit iam angulus inflexionis in iunctura B $=\zeta$, et elasticitatis momentum $=Ee \sin. \zeta$, inflexionis autem in iunctura C $=\eta$ et elasticitatis momentum $=Ff \sin. \eta$; eritque ob BC ipsi AG parallelam angulus BAG $=\zeta$, hinc $AE=a \cos. \zeta$, et $BE=a \sin. \zeta$ $=CF=HG$, tum vero $EF=BC=b$. Porro habebitur $CH=c \cos. \eta$ et $DH=c \sin. \eta$. Iam vires ad hunc statum conseruandum requisitae sint in A ternae $AP=P$, $AQ=Q$, et $AR=R$ in D vero similiter ternae $Dp=p$, $Dq=q$, et $Dr=r$: vnde si corpus spectetur vt rigidum primo habemus:

$$1^\circ. P+p=0; \quad 2^\circ. Q+q=0; \quad 3^\circ. R+r=0.$$

Deinde ob $AG=a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta$; $GH=a \sin. \zeta$, et $DH=c \sin. \eta$ erit quoque ex problemate primo:

$$4^{\circ} ar \sin. \zeta - cq \sin. \eta = 0; \quad 5^{\circ} cp \sin. \eta - (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) r = 0$$

$$6^{\circ} (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) q - ap \sin. \zeta = 0$$

quia pro viribus in A. coordinatae x, y, z evanescent, unde hae vires ita debent esse comparatae ut sit

$$p = (a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta) s; \quad q = as \sin. \zeta \quad \text{et} \quad r = cs \sin. \eta$$

et $P = -p; \quad Q = -q; \quad \text{et} \quad R = -r.$

Nunc flexura in B consideretur, et pars BA a viribus sibi applicatis de statu naturali detorquetur momento $= P \cdot BE - Q \cdot AE$, quod elasticitati $Ee \sin. \zeta$ aequale positum dat

$$-ap \sin. \zeta + aq \cos. \zeta = Ee \sin. \zeta$$

$$\text{seu } -(ab + ac \cos. \eta) s = Ee; \quad \text{hincque } s = \frac{-Ee}{a(b + c \cos. \eta)}$$

Denique pro flexura C consideretur pars CD, cuius vires praebent momentum de statu naturali detorquens $= r \cdot CH - p \cdot DH$ momento elasticitatis $Ff \sin. \eta$ aequandum, unde prodit

$$-c(a \cos. \zeta + b) s = Ff \quad \text{seu} \quad s = \frac{-Ff}{c(a \cos. \zeta + b)}$$

Ex quo patet inter ambas inflexiones certam relationem intercedere debere, ut a duabus tantum viribus in terminis A et D applicatis aequilibrium servari possit: oportet scilicet sit $Eec(a \cos. \zeta + b) = Ffa(b + c \cos. \eta)$; ac tum vires ante assignatae huic statui inflexo conservando erunt pares.

Coroll.

Coroll. 1.

30. Quia tres vires in A applicatae cum tribus in D applicatis in aequilibrio consistere debent, vna vis illis aequalens vni his aequivalenti aequalis et contraria esse debet; facile autem intelligitur ambas has vires in rectam AD extremitates iungentem cadere debere.

Coroll. 2.

31. Hoc etiam cum formulis inuentis egregie conuenit, si enim extremitates A et D filo confrietae concipiantur cuius tensio sit $=T$, posita recta $AD=k$, habebimus vires assumtas $P = \frac{a \cos. \zeta + b + c \cos. \eta}{k} T$; $Q = \frac{a \sin. \zeta}{k} T$, et $R = \frac{c \sin. \eta}{k} T$ ideoque $s = \frac{T}{k}$.

Coroll. 3.

32. Hinc ergo interuallum $AD=k$ cum tensione T in computum ducendo erit primo $a(b+c \cos. \eta) = \frac{Eek}{T}$ et $c(a \cos. \zeta + b) = \frac{Ffk}{T}$: deinde vero est

$$kk = aa + bb + cc + 2ab \cos. \zeta + 2bc \cos. \eta + 2ac \cos. \zeta \cos. \eta.$$

Cum ergo sit $\cos. \zeta = \frac{Ffk}{Tac} - \frac{b}{a}$, et $\cos. \eta = \frac{Eek}{Tcc} - \frac{b}{c}$, facta hac substitutione prodit:

$$kk = aa - bb + cc + \frac{2EFefkk}{TTac}$$

N n 2

vnde

vnde tensio ad hanc inflexionem continendam fit

$$T = \frac{kV \pm E.F.ef}{\sqrt{ac(kk + bb - aa - cc)}}$$

quae ergo per longitudinem fili AD et elasticitates vtriusque iuncturae determinatur.

Coroll. 4.

33. Ex data ergo longitudine fili seu intervallo $AD = k$ cum vtraque elasticitate non solum tensio T sed etiam inflexio in vtraque iunctura definitur, dummodo eueniat, vt anguli ζ et η prodeant reales; quod fieri nequit nisi eorum cosinus sint vnitatem minores.

Scholion.

34. Solutio autem hic data maxima incommoda atque adeo contradictionem inuoluere videtur. Cum enim nullum sit dubium, quin pro qualibet longitudine fili seu intervallo AD certa tensio T requiratur ad virgas in statu inflexo continendas tamen si pro T valor inuentus substituatur, omnino euenire potest, vt alterutrius angulorum ζ et η cosinus prodeat vnitatem maior, ideoque inflexio impossibilis. Consideremus tantum casum quo altera elasticitas puta Ee fit infinita, quod eodem redit, ac si iunctura in E rigesceret, nullamque plane inflexionem admitteret. Hic ergo casus vnicam flexuram in F habens conuenire deberet cum eo, qui supra §. 6. est euolutus, et pro cuius qualibet inflexi-

flexione tensio fili T est assignata. Verum si in forma hic inuenta ponatur $Ee = \infty$, tensio T prodit quoque infinita, hincque $\cos. \zeta = -\frac{b}{a}$ et $\cos. \eta = \infty$, quod manifesto est absurdum, praeterquam quod etiam angulus ζ fieret imaginarius si $b > a$. Hic certe aperta contradictio cernitur quae non solum huic casui, quo altera iunctura rigescit est propria, sed etiam vtraque flexura admissa saepenumero locum habere debet. Nullum tamen hic calculi vitium deprehenditur, ex quo maximi erit momenti in causam huius discrepantiae a veritate diligentius inquirere.

Solutio difficultatis.

35. Analysin autem vniuersam accuratius contemplanti mox patebit solutionem inuentam non esse completam; sed in calculo quasdam solutiones, quae certis casibus solae locum habere possunt, per diuisionem aequationum esse sublatas. Scilicet cum sit $kk = aa + bb + cc + 2ab \cos. \zeta + 2bc \cos. \eta + 2ac \cos. \zeta \cos. \eta$ ob $s = \frac{T}{k}$, binae reliquae aequationes reuera ita prodierunt expressae:

$$T a (b + c \cos. \eta) \sin. \zeta = E e k \sin. \zeta \quad \text{et} \quad T c (a \cos. \zeta + b) \sin. \eta \\ = F f k \sin. \eta$$

ita vt illa etiam praebat $\sin. \zeta = 0$ haec vero $\sin. \eta = 0$, quae quidem ambae solutiones simul consistere nequeunt, nisi sit $k = a + b + c$ hoc est in statu naturali. Verum quoties distantia $AD = k$

minor est quam $a+b+c$, toties euenire potest, ut fit vel $\zeta=0$ vel $\eta=0$, hoc est vt altera flexura nullam vim patiatur. Quodsi nimirum fit $\zeta=0$, et virgae AB et BC maneant in directum extensae; altera aequatio praebet $Tc(a+b)=Ffk$, ideoque fit tensio $T=\frac{Ffk}{c(a+b)}$; angulus autem η ex prima aequatione $kk=(a+b)^2+cc+2c(a+b)\cos\eta$ definitur. Simili modo si $\eta=0$, quo casu in F nulla inflexio oritur, fiet $T=\frac{Eek}{a(b+c)}$ et $kk=(b+c)^2+aa+2a(b+c)\cos\zeta$, vnde angulus ζ cognoscitur. Sicque semper pro quolibet interuallo $AD=k$ duae solutiones locum habent, quarum altera inflexione in E caret, altera in F, atque nunc demum intelligere licet, cur aequilibrium plane non detur, quod duplici inflexione gaudeat. Duplex nempe inflexio locum habere nequit, nisi sub conditionibus in solutione contentis, quae huc redeunt, vt cum sit $\cos\zeta < 1$ et $\cos\eta < 1$, fiat $Eek < Ta(b+c)$ et $Ffk < Tc(a+b)$; Quia vero tum est vti inuenimus $T=\frac{k\sqrt{2EFef}}{\sqrt{ac(kk+bb-aa-cc)}}$, hae conditiones dant $\frac{Ee}{Ff} < \frac{2a(b+c)^2}{c(kk+bb-aa-cc)}$ et $\frac{Ee}{Ff} > \frac{2a(kk+bb-aa-cc)}{2c(a+b)^2}$, quorum quidem limitum ille manifesto maior est hoc, cum ex comparatione instituta sequatur

$$4ac(a+b)^2(b+c)^2 > ac(kk+bb-aa-cc)^2 \text{ seu} \\ 2(a+b)(b+c) > kk+bb-aa-cc \text{ hincque} \\ (a+b+c)^2 > kk \text{ vti rei natura postulat.}$$

Nisi

Nisi ergo pro sumto interuallo $AD = k$ ratio elasticitatum $\frac{Ee}{Ff}$ intra illos limites contineatur, tensione filii AD duplex inflexio produci nequit, vt aequilibrium oriatur.

Coroll. 1.

36. Hae ergo conditiones, ratione elasticitatum $\frac{Ee}{Ff}$ vt data spectata, huc redeunt vt fit

$$1^{\circ}. kk < aa + cc - bb + \frac{2a(b+c)^2}{c} \cdot \frac{Ff}{Ee} \text{ et}$$

$$2^{\circ}. kk < aa + cc - bb + \frac{2c(a+b)^2}{a} \cdot \frac{Ee}{Ff}$$

quarum quantitatum minor si adhuc maior fuerit quam $(a+b+c)^2$, pro quouis interuallo $AD = k$, duplex inflexio in aequilibrium ingredi potest, sin autem ea minor fit quam $(a+b+c)^2$, tantum in maiore filii contractione tale aequilibrium obtineri potest.

Coroll. 2.

37. Quodsi tres virgae sint longitudine aequales, seu $b=c=a$ conditiones illae dant.

$$1^{\circ}. kk < aa(1 + \frac{3Ff}{Ee}); \quad 2^{\circ}. kk < aa(1 + \frac{3Ee}{Ff}).$$

Quare si ambae elasticitates sint pares, vtraque dat $k < 3a$ et pro omni filii contractione tale aequilibrium dabitur, vnde fit tensio $T = \frac{Eek\gamma_2}{a\sqrt{(kk-aa)}}$ ob

$$Ff = Ee, \text{ et inflexiones } \cos \zeta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{a\gamma_2} - 1 \text{ et}$$

$$\cos \eta = \frac{\sqrt{(kk-aa)}}{a\gamma_2} - 1, \text{ vt fit } \eta = \zeta$$

$$\text{seu } \cos \frac{1}{2}\zeta = \cos \frac{1}{2}\eta = \sqrt{\frac{kk-aa}{3aa}}, \text{ et } T = \frac{Eek}{aa(1 + \cos \zeta)}$$

Coroll.

Coroll. 3.

38. Quodsi autem eodem casu $b=c=a$, ambae elasticitates sint inaequales puta $Ee=2Ff$, seu $\frac{Ee}{Ff}=2$, debet esse

$$1^\circ. kk < aa(1+4) \text{ et } 2^\circ. kk < aa(1+16)$$

vnde tale aequilibrium non datur nisi sit $k < a\sqrt{5}$. Tum autem erit tensio $T = \frac{2Ffk}{a\sqrt{kk-aa}}$ et inflexio vtraque

$$\cos. \zeta = \frac{\sqrt{kk-aa}}{2a} - 1 \text{ et } \cos. \eta = \frac{\sqrt{kk-aa}}{a} - 1.$$

Vnde si $k=a\sqrt{5}$, inflexio in F etiamnunc est nulla et $\zeta=90^\circ$ ac $T = \frac{Ff\sqrt{5}}{a}$ filo autem magis adstricto vt fiat $k=2a$, tum prodit

$$\cos. \zeta = \frac{\sqrt{3}}{2} - 1 \text{ et } \cos. \eta = \sqrt{3} - 1, \text{ atque } T = \frac{4Ff}{a\sqrt{3}}.$$

Coroll. 4.

39. Consideremus etiam casum, quo virgae sunt inaequales sitque $a=c$ et $b=2a$, eritque

$$1^\circ. kk < aa(-2 + \frac{16Ff}{Ee}) \text{ et } kk < aa(-2 + \frac{16Ee}{Ff}).$$

Quare si fuerit vel $\frac{Ff}{Ee} < \frac{1}{8}$ vel $\frac{Ee}{Ff} < \frac{1}{8}$ nullo plane modo huiusmodi aequilibrium obtineri potest.

Scholion 1.

40. Evolutio huius casus vsu non carebit, cum inde pateat saepenumero pluribus modis aequilibrium existere posse. Quod cum eueniat in corpo-

corporibus gemina flexura praeditis, id multo magis contingere poterit, vbi adhuc plures flexurae admittuntur, quarum axes inter se non sunt paralleli; haecque circumstantia in doctrina aequilibrum sine dubio maximi est momenti. Et si autem haec praecpta tantum ad aequilibrium pertinere videntur, tamen etiam ad motum definiendum adhiberi possunt, dummodo iis sequens principium ex natura motus petitum adiungatur.

Ex quocumque partibus corpus fuerit compositum, unicuique parti generalissime tribuatur motus quicumque, et inuestigentur vires ad eius variationem producendam requisitae: tum istae vires in contrarium vertantur, haeque cum viribus, quibus corpus actu sollicitatur, in aequilibrio consistere debent, ex quo praecpta pro aequilibrio definiendo tradita certum aequationum numerum suppeditabunt. Deinde vero motus unicuique parti tributos ita temperari oportet, ut non solum singulae partes maneat contiguae, sed etiam axes iuncturarum debitum situm conseruent. Quae conditiones cum illis aequationibus coniunctae verum motum determinabunt.

Scholion 2.

41. Tametsi autem hac regula totum negotium conficitur, tamen in eius applicatione saepe insignes adhuc difficultates obstant, quo minus calculus expediri queat quod potissimum euenit, quando nec axes iuncturarum inter se sunt paralleli,

Tom. XIII. Nou. Comm.

O o

nec

nec motus, quasi in eodem plano fieret, considerari potest. Tum enim cuique parti motum quemcunque tribuendo, praeter motum progressiuum centri grauitatis in calculum induci debet motus gyrotorius circa axem quemcunque per id centrum ductum, eumque adeo variabilem; cuiusmodi autem vires ad huiusmodi motum requirantur, nonnisi pluribus formulis non parum complicatis declarari potest. Deinde etiam in tali motu generalissime considerato non facile definitur, quomodo situs axium vtriusque iuncturae, quibus haec pars cum contiguis cohaeret, varietur, quod certe non sine taedioso calculo fieri potest. Ne igitur his tantis difficultatibus hic impediatur, quas forte aliquando superare licebit, inuestigationes meas ad eum tantum casum adstringam, quo omnium iuncturarum axes inter se sunt paralleli, totusque motus ad idem planum revocari patitur, quippe a quo casu semper est exordium, antequam difficiliores aggredi conueniat.

Problema 5.

42. *Si corpus quodcunque in eodem plano moueatur motu quomodocunque variato, inuenire vires ad motus variationem requisitas, earumque momentum respectu aliuscuiusque axis ad idem planum perpendicularis.*

Solutio.

Tab. IV. Exhibeat tabula id planum, in quo motus
Fig. 10. fieri concipitur sitque M massa corporis, cuius centrum

trum inertiae iam versetur in M puncto coordinatis orthogonalibus $IQ = x$ et $QM = y$ determinato; tum vero fit Mmm momentum inertiae corporis respectu axis per ipsum centrum M transeuntis et ad planum normalis. Per punctum M ducatur recta EF ad iuncturas, quibus forte hoc corpus cum aliis cohaeret; etiamsi enim fieri posset, ut constitutis his iuncturis in E et F , recta EF non sit transitura per corporis centrum inertiae, tamen ab hac irregularitate mentem abstrahamus, quippe cuius ratio facillime in calculum induceretur. Ductis porro per M rectis Mm , $M\mu$ coordinatis x et y parallelis, vocetur angulus $FMm = \mu$. Cum iam quantitates x , y , et μ labente tempore, quod indicetur littera t varientur, quatenus haec variatio non est vniformis viribus opus est ad hanc motus mutationem in corpore efficiendam. Ac primo quidem pro motu centri inertiae requiruntur vires altera in directione $Mm = \frac{M d d x}{d t^2}$, altera in directione $M\mu = \frac{M d d y}{d t^2}$, sumto temporis elemento dt constante; hic quidem eius quadratum dt^2 sine coefficiente induco, quia notasse sufficit, si tempora in minutis secundis exprimere velimus, loco dt^2 scribi oportere $2gdt^2$ denotante g altitudinem, ex qua graue vno minuto secundo delabatur, siquidem massae et vires sollicitantes ad pondera reuocentur. Porro autem pro motu gyatorio corporis circa M requiritur virium momentum $= \frac{M m m d d \mu}{d t^2}$, in plagam Xx , Yy tendens, quo angulus $FM\mu$ magis

aperiatur. Huius ergo momenti loco, si vtrinque capiuntur intervalla aequalia $MX = MY = m$, iis normaliter substitui possunt vires aequales et contrariae $Xx = Yy = \frac{M m d d \mu}{2 d t^2}$, quippe quae solum motum gyrationis afficiunt, dum in se spectatae se mutuo destruunt.

His viribus inuentis, quae ad motus variationem requiruntur videamus quantum momentum praebent respectu puncti cuiusque V seu potius axis ad planum motus normalis ibi constituti, qui cum sit axi gyrationis in M considerato parallelus, a viribus Xx et Yy in eum exeretur par momentum $= \frac{M m d d \mu}{d t^2}$ in eandem plagam Tθ tendens. Tum vero si pro hoc puncto V statuamus coordinatas IT = T et TV = V; a vi $Mm = \frac{M d d x}{d t^2}$ oriatur in eandem plagam Tθ momentum $= \frac{M d d x}{d t^2} (V - y)$, a vi autem $M\mu = \frac{M d d y}{d t^2}$ momentum in plagam contrariam Tt $= \frac{M d d y}{d t^2} (T - x)$. Hinc ergo uniuersum momentum respectu axis V in plagam Tθ erit $= \frac{M m d d \mu}{d t^2} + \frac{M d d x}{d t^2} (V - y) - \frac{M d d y}{d t^2} (T - x) = \frac{M}{d t^2} (m m d d \mu + x d d y - y d d x + V d d x - T d d y)$.

COROLL. I.

43. Notari hic in genere meretur, quod virium momentum respectu axis M inuentum idem maneat pro omnibus aliis axibus illi parallelis; quod eatenus tantum locum habet, quatenus vires illae

Xx

Xx et Yy sunt aequales, et in contrarium directae. Quemadmodum enim earum momentum respectu axis M est $= Xx. MX + Yy. MY = Xx. XY$, ita etiam respectu axis F momentum in eandem plagam est $Xx. FX - Yy. FY = Xx. XY$, quod idem de omnibus aliis valet.

Coroll. 2.

44. Hactenus nulla ratio est habita punctorum E et F , vbi hoc corpus forte cum aliis oper flexurae est coniunctum; ita hic EF est recta quaecunque per M ducta, vt angulus $FMm = \mu$ in computum duci queat; quo quippe ratio motus gyrationis definitur.

Coroll. 3.

45. Quodsi ergo iuncturae E et F cum centro inertiae M non in directum iaceant, alterum tantum angulum FMm in computum expositum introduxisse sufficit, quandoquidem alter EMl ab eo, angulo quodam constante differt, ita vt si ille fuerit $FMm = \mu$, hic futurus fit $EMl = \mu + \text{Const.}$ et vtriusque differentiale quod in hunc calculum ingreditur, fit idem.

Problema 6.

46. Si corpus ex tribus partibus AB , BC , CD in B et C flexura elastica iunctis compositum

Tab. IV.

Fig. II.

super plano vtcunque proiectum moueatur, eius motum definire.

Solutio.

Vtriusque flexurae in B et C axis fit ad planum tabulae perpendicularis vt ratio motus exigit; sumta in plano directrice IR, in eam tum ex iuncturis B et C, tum ex vniuscuiusque partis centro inertiae L, M, N demittantur perpendiculara, ac ponantur coordinatae:

$$IP = x; PL = y; IQ = x'; QM = y'; IR = x''; RN = y''$$

fit porro massa partis $AB = L$, partis $BC = M$, partis $CD = N$ et momenta inertiae cuiusque partis respectu sui centri inertiae pro parte $AB = Lll$, parte $BC = Mmm$, parte $CD = Nnn$.

Vocentur etiam anguli $BLl = \lambda$, $CMm = \mu$, $DNn = \nu$ vbi quidem assumo rectam BC per ipsum centrum inertiae M partis BC transire, et ponantur intervalla:

$$AL = a, LB = \alpha, BM = b, MC = \xi, CN = c, ND = \gamma$$

eritque:

$$x' = x + a \cos \lambda + b \cos \mu; x'' = x' + \xi \cos \mu + c \cos \nu$$

$$y' = y + a \sin \lambda + b \sin \mu; y'' = y' + \xi \sin \mu + c \sin \nu$$

His positis cuiusque partis motus progressiuus postulat vires vt vidimus sequentes:

$$Ll = \frac{L d d x}{d t^2}; Mm = \frac{M d d x'}{d t^2}; Nn = \frac{N d d x''}{d t^2}$$

$$L\lambda = \frac{L d d y}{d t^2}; M\mu = \frac{M d d y'}{d t^2}; N\nu = \frac{N d d y''}{d t^2}$$

Quoniam igitur corpus a nullis viribus extrinsecus sollicitari affumitur, primo nanciscimur has duas aequationes

$$1^{\circ}. L d d x + M d d x' + N d d x'' = 0; \text{ seu } Lx + Mx' + Nx'' = At + Q$$

$$2^{\circ}. L d d y + M d d y' + N d d y'' = 0; \text{ seu } Ly + My' + Ny'' = Bt + R.$$

Porro necesse est vt virium requisitarum omnium momenta respectu axis cuiusque, ideoque etiam pro axe I euanescant vbi $T=0$ et $V=0$; vnde sequitur haec tertia aequatio:

$$3^{\circ}. L l d d \lambda + M m d d \mu + N n d d \nu + L(x d d y - y d d x) + M(x' d d y' - y' d d x') + N(x'' d d y'' - y'' d d x'') = 0.$$

Praeterea ad flexuram vtramque est respiciendum; cum igitur in B fit inflexio facta per angulum $=\mu - \lambda$ in C vero per angulum $\nu - \mu$, siquidem in statu naturali puncta A, B, C, D in directum iaceant, ponatur momentum elasticitatis in B $=E e \sin. (\mu - \lambda)$ et in C $=F f \sin. (\nu - \mu)$.

Hinc pro flexura B ex altera totius corporis parte AB nascitur virium requisitarum momentum, ob $T=x + \alpha \cos. \lambda$ et $V=y + \alpha \sin. \lambda$ ita expressum

$$\frac{L l d d \lambda}{d t^2}$$

$\frac{L l l d d \lambda}{d t^2} + \frac{L d d x}{d t^2} \cdot \alpha \sin. \lambda - \frac{L d d y}{d t^2} \cdot \alpha \cos. \lambda$, in plagam tQ tendens quod negative sumtum cum vi elastica iuncturae quae in eandem plagam tendit in aequilibrio esse debet, ex quo obtinetur haec aequatio:

$$4^{\circ} \frac{L l l d d \lambda}{d t^2} + \frac{L \alpha (d d x \sin. \lambda - d d y \cos. \lambda)}{d t^2} = E e \sin. (\mu - \lambda).$$

Pro iunctura in C vero considerandis viribus ex partibus AB et BC ortis nascitur momentum in plagam cR tendens:

$$\frac{L l l d d \lambda}{d t^2} + \frac{L d d x}{d t^2} (C c - y) - \frac{L d d y}{d t^2} P c$$

$$- \frac{M m m d d \mu}{d t^2} + \frac{M d d x'}{d t^2} \cdot C m - \frac{M d d y'}{d t^2} Q c$$

unde colligitur haec aequatio:

$$5^{\circ} \frac{L l l d d \lambda}{d t^2} + \frac{L d d x}{d t^2} (\alpha \sin. \lambda + (b + \mathcal{E}) \sin. \mu) - \frac{L d d y}{d t^2} (\alpha \cos. \lambda + (b + \mathcal{E}) \cos. \mu)$$

$$+ \frac{M m m d d \mu}{d t^2} + \frac{M d d x'}{d t^2} \mathcal{E} \sin. \mu - \frac{M d d y'}{d t^2} \mathcal{E} \cos. \mu = F f \sin. (\nu - \mu).$$

Ex his ergo quinque aequationibus ad quoduis tempus t definiri oportet has quinque quantitates x, y, λ, μ, ν , cum reliquae coordinatae x', y', x'', y'' ex his iam determinantur.

Coroll. I.

42. Tertia aequatio per se integrabilis praebet hoc integrale:

$$L l l d \lambda + M m m d \mu + N n n d \nu + L (x dy - y dx) + M (x' dy' - y' dx')$$

$$+ N (x'' dy'' - y'' dx'') = C dt$$

prima autem et secunda geminam integrationem admiserunt vbi notandum est, si totius corporis centrum

trum inertiae quiescat, constantes A, B, et α , β quantescere.

Coroll. 2.

48. Si aequatio quinta a tertia auferatur, remanebit:

$$\begin{aligned} Nnmd\dot{y} + Ldd\dot{y}(x + \alpha \cos \lambda + (b + \xi) \cos \mu) + Mdd\dot{y}'(x' + \xi \cos \mu) \\ - Lddx(y + \alpha \sin \lambda + (b + \xi) \sin \mu) - Mddx'(y' + \xi \sin \mu) \\ + Nx''dd\dot{y}'' - Ny''ddx'' \\ = - Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) \end{aligned}$$

vbi si loco x, y, x'', y'' valores supra dati substituantur prodit

$$\begin{aligned} Nnmd\dot{y} + (Ldd\dot{y} + Mdd\dot{y}' + Ndd\dot{y}'')(x + \xi \cos \mu) + Ncdd\dot{y}' \cos \nu \\ - (Lddx + Mddx' + Nddx'')(y + \xi \sin \mu) - Ncddx' \sin \nu \\ = - Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) \end{aligned}$$

quae ob aequat. n. 1 et 2 contrahitur in hanc

$$Nnmd\dot{y} - Nc(ddx'' \sin \nu - ddy'' \cos \nu) = - Ffdt^2 \sin(\nu - \mu)$$

quae eadem prodisset statim, si elasticitatem flexurae in C cum momento virium ad alteram partem CD pertinentium comparauissem.

Coroll. 3.

49. Subtrahamus quartam aequationem a quinta, et fiet:

$$\begin{aligned} Mmmd\dot{d}\mu + Lddx(b + \xi) \sin \mu + Mddx' \xi \sin \mu \\ - Lddy(b + \xi) \cos \mu - Mddy' \xi \cos \mu \\ = + Ffdt^2 \sin(\nu - \mu) - Eedt^2 \sin(\mu - \lambda) \end{aligned}$$

substituantur hic isti valores:

$$Mddx' = -Lddx - Nddx'' \quad \text{et} \quad Mddy' = -Lddy - Nddy''$$

ac resultabit

$$Mmmdd\mu + Lb(ddx \sin.\mu - ddy \cos.\mu) = +Ffdt^2 \sin.(v-\mu) \\ -N\mathcal{E}(ddx'' \sin.\mu - ddy'' \cos.\mu) - Eedt^2 \sin.(\mu-\lambda).$$

Coroll. 4°

50. Praeter aequationes ergo iam integratas, vel potius loco aequationum n°. 3. 4. et 5. has evolui conueniet:

$$Ll d d \lambda + L \alpha (d d x \sin. \lambda - d d y \cos. \lambda) = E e d t^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$M m m d d \mu + L b (d d x \sin. \mu - d d y \cos. \mu) = + F f d t^2 \sin. (v - \mu) \\ - N \mathcal{E} (d d x'' \sin. \mu - d d y'' \cos. \mu) - E e d t^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$N n n d d v - N c (d d x' \sin. v - d d y' \cos. v) = - F f d t^2 \sin. (v - \mu)$$

ex quarum contemplatione insignem analogiam colligere licet.

Scholion

51. Quod si scilicet ponamus:

$$\frac{L d d x}{d t^2} = p; \quad \frac{L d d y}{d t^2} = q; \quad \frac{N d d x''}{d t^2} = -p'; \quad \frac{N d d y''}{d t^2} = -q' \quad \text{hincque} \\ \frac{M d d x''}{d t^2} = p' - p \quad \text{et} \quad \frac{M d d y''}{d t^2} = q' - q$$

tres postremae aequationes has induunt formas:

$$\frac{L l d d \lambda}{d t^2} + \alpha (p \sin. \lambda - q \cos. \lambda) = E e \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\frac{M m m d d \mu}{d t^2}$$

$$\frac{M m d d \mu}{d t^2} + b(p \sin. \mu - q \cos. \mu) = + F \sin. (\nu - \mu)$$

$$+ E(p' \sin. \mu - q' \cos. \mu) - E e \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\frac{N n d d \nu}{d t^2} + c(p' \sin. \nu - q' \cos. \nu) = - F \sin. (\nu - \mu).$$

Ac si in prioribus aequationibus hos valores assumptos substituamus, sequentes obtinebimus determinationes:

$$p = \frac{-L(M+N)\alpha d d. \cos. \lambda - L((M+N)b + N\epsilon) d d. \cos. \mu - L N c d d. \cos. \nu}{(L+M+N) d t^2}$$

$$q = \frac{-L(M+N)\alpha d d. \sin. \lambda - L((M+N)b + N\epsilon) d d. \sin. \mu - L N c d d. \sin. \nu}{(L+M+N) d t^2}$$

$$p' = \frac{-L N \alpha d d. \cos. \lambda - N(Lb + (L+M)\epsilon) d d. \cos. \mu - N(L+M) c d d. \cos. \nu}{(L+M+N) d t^2}$$

$$q' = \frac{-L N \alpha d d. \sin. \lambda - N(Lb + (L+M)\epsilon) d d. \sin. \mu - N(L+M) c d d. \sin. \nu}{(L+M+N) d t^2}$$

qui valores si ibi substituuntur, ternae tantum erunt variables λ , μ , ν quas ad datum tempus t definiri oportet, ad quod tres illae aequationes sufficiunt. Attendenti autem facile patebit quantitates p et q vires designare quibus partes AB et BC in iunctura B praeter elasticitatem cohaerent, seu quae eas a se inuicem diuellere conantur.

Alia Solutio eiusdem Problematis.

52. Statim igitur vires, quibus partes in se mutuo agunt praeter iuncturae cuiusque elasticitatem, in calculum introducere licet, vnde hoc commodi assequimur, vt motum cuiusque partis seorsim definire queamus neque amplius opus fit, prin-

cipium aequilibrum in subsidium vocari. Factis ergo iisdem denominationibus, quibus ante sumus vñ, perpendendum est, binas partes contiguas ob nexum certis viribus in se mutuo agere, quibus efficitur ne a se inuicem diuellantur. In iunctura igitur B sumamus partem AB ob nexum cum parte sequente BC sollicitari binis viribus $Bb' = p$ et $B\mathcal{E} = q$ secundum directionem coordinatarum, atque ab iisdem viribus pars BC in plagas contrarias afficietur. Simili modo iunctura C exerat in partem BC vires $Cc' = p'$ et $C\gamma = q'$, quae ergo contrario modo agent in partem CD.

53. Iam singularum partium motum seorsim euoluamus, et cum pars prima AB sollicitetur viribus $Bb' = p$ et $B\mathcal{E} = q$, praeter vim elasticitatis in iunctura B, quae motum progressiuum non afficit. Quare pro motu progressiuo huius partis habebimus

$$\frac{L \, d \, x}{d t^2} = p \quad \text{et} \quad \frac{L \, d \, y}{d t^2} = q,$$

vbi notandum est, si haec pars AB insuper extrinsecus a viribus quibuscunque sollicitaretur, earum rationem etiam in motus huius determinationem introduci oportere. Quod vero ad motum gyrationem huius partis AB circa suum centrum inertiae B attinet, quo angulum $BL = \lambda$ augeri sumimus, euidens est virium p et q momentum ad hunc motum accelerandum esse $= \alpha q \cos. \lambda - \alpha p \sin. \lambda$. Elasticitatis autem in B momentum $E \sin. (\mu - \lambda)$ solum

motum

motum gyratorium afficit, huiusque quidem partis accelerando; dum eo sequentis BC motus gyratorius retardabitur, ex quo pro acceleratione motus gyratorii partis AB obtinemus $\frac{L l l d d \lambda}{a i^2} = a (q \cos \lambda - p \sin \lambda) + E e \sin (\mu - \lambda)$.

54. Secunda iam pars BC sollicitatur in B a viribus $B b' = -p$, $B \xi = -q$, in C vero a viribus $C c' = p'$, $C \gamma = q'$ vnde pro motu progressivi acceleratione colligimus:

$$\frac{M d d x'}{a i^2} = p' - p \quad \text{et} \quad \frac{M d d y'}{a i^2} = q' - q$$

Ex iisdem vero viribus nascitur momentum pro motu gyratorio circa centrum inertiae M accelerando $= \xi q' \cos \mu - \xi p' \sin \mu + b q \cos \mu - b p \sin \mu$; praeterea vero etiam a momento elasticitatis in C, quod est $F f \sin (\nu - \mu)$ acceleratur, a praecedente autem in B retardatur, vnde colligitur haec aequatio:

$$\frac{M m m d d \mu}{a i^2} = (\xi q' + b q) \cos \mu - (\xi p' + b p) \sin \mu + F f \sin (\nu - \mu) - E e \sin (\mu - \lambda)$$

55. Tertia pars, quia est ultima, tantum in C sollicitatur a viribus $C c' = -p'$ et $C \gamma = -q'$, tum vero etiam a momento elasticitatis in C $= F f \sin (\nu - \mu)$, quo motus tantum gyratorius retardatur. Pro motu ergo progressivo habebimus:

$$\frac{N d d x''}{a i^2} = -p' \quad \text{et} \quad \frac{N d d y''}{a i^2} = -q'$$

at quia ex his viribus nascitur momentum ad motum gyrationem circa N accelerandum $= c q' \cos. \nu - c p' \sin. \nu$ ista elicitur aequatio

$$\frac{N n d d y}{d t^2} = c(q' \cos. \nu - p' \sin. \nu) - F f \sin. (\nu - \mu).$$

56. Hae formulae egregie conueniunt cum ante inuentis, ex quo haec methodus soluendi eo maiore attentione videtur digna, quod non solum negotium multo commodius conficit, sed etiam ita est comparata, vt nisi ante eius consensum cum praecedente perspexissemus, vix audacter asseuerare essemus ausi, ab elasticitate iuncturarum motum centri inertiae singularum partium prorsus non affici. Aequationibus autem ex his quasi nouis principiis erutis adiungi conuenit haec

$$\begin{aligned} x' - x &= a \cos. \lambda + b \cos. \mu; & x'' - x' &= \xi \cos. \mu + c \cos. \nu \\ y' - y &= a \sin. \lambda + b \sin. \mu; & y'' - y' &= \xi \sin. \mu + c \sin. \nu. \end{aligned}$$

Hincque simul perspicitur, si plures tribus partes inter se per flexuras elasticas essent coniunctae, atque adeo etiam singulae inter mouendum a viribus quibuscunque sollicitarentur, quomodo motus determinatio ad formulas analyticas perducatur debeat.

Evolutio analytica formularum
inuentarum.

57. Cum sit ex hoc lemmate :

$$\sin. \Phi d d. \cos. \omega - \cos. \Phi d d. \sin. \omega = -d d \omega \cos. (\omega - \Phi) \\ + d \omega^2 \sin. (\omega - \Phi)$$

si ad contrahendas formulas supra §. 5r. inuentas ponamus :

$$\frac{L(M+N)}{L+M+N} = P, \quad \frac{LN}{L+M+N} = Q \quad \text{et} \quad \frac{N(L+M)}{L+M+N} = R$$

aequationes illae motum continentes has induunt formas :

$$\text{I. } L l d d \lambda + P a d d \lambda + (P b + Q \mathcal{E}) a d d \mu \cos. (\mu - \lambda) - (P b + Q \mathcal{E}) a d \mu^2 \sin. (\mu - \lambda) \\ + Q a c d d \nu \cos. (\nu - \lambda) - Q a c d \nu^2 \sin. (\nu - \lambda) \\ = E e d \nu^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\text{II. } M m d d \mu + (P b b + 2 Q b \mathcal{E} + R \mathcal{E} \mathcal{E}) d d \mu \\ + (P b + Q \mathcal{E}) a d d \lambda \cos. (\mu - \lambda) + (P b + Q \mathcal{E}) a d \lambda^2 \sin. (\mu - \lambda) \\ + (Q b + R \mathcal{E}) c d d \nu \cos. (\nu - \mu) - (Q b + R \mathcal{E}) c d \nu^2 \sin. (\nu - \mu) \\ = F f d \nu^2 \sin. (\nu - \mu) - E e d \nu^2 \sin. (\mu - \lambda)$$

$$\text{III. } N n d d \nu + R c d d \nu + Q a c d d \lambda \cos. (\nu - \lambda) + Q a c d \lambda^2 \sin. (\nu - \lambda) \\ + (Q b + R \mathcal{E}) c d d \mu \cos. (\nu - \mu) + (Q b + R \mathcal{E}) c d \mu^2 \sin. (\nu - \mu) \\ = - F f d \nu^2 \sin. (\nu - \mu)$$

quae

quae primum additae integrationem admittunt :

$$\begin{aligned} & (Lll + Paa)d\lambda + (Mmm + Pbb + 2Qb\mathcal{E} + R\mathcal{E}\mathcal{E})d\mu + (Nmm + Rcc)dv \\ & + (Pb + Q\mathcal{E})\alpha(d\lambda + d\mu)\text{cos.}(\mu - \lambda) + Qac(d\lambda + dv)\text{cos.}(v - \lambda) \\ & + (Qb + R\mathcal{E})c(d\mu + dv)\text{cos.}(v - \mu) = Cdt. \end{aligned}$$

Tum si prima per $d\lambda$ secunda per $d\mu$ et tertia per dv multiplicetur summa itidem fit integrabilis datque :

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2}(Lll + Paa)d\lambda^2 + \frac{1}{2}(Mmm + Pbb + 2Qb\mathcal{E} + R\mathcal{E}\mathcal{E})d\mu^2 + \frac{1}{2}(Nmm + Rcc)dv^2 \\ & + (Pb + Q\mathcal{E})\alpha d\lambda d\mu \text{cos.}(\mu - \lambda) + Qacd\lambda dv \text{cos.}(v - \lambda) + (Qb + R\mathcal{E})cd\mu dv \text{cos.}(v - \mu) \\ & = Eedt^2 \text{cos.}(\mu - \lambda) + Ffdt^2 \text{cos.}(v - \mu) + Ddt^2. \end{aligned}$$